

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B1%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE_%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96

2. Розробка стратегії ефективного використання потенціалу підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:
<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2527/1/%D0%A0%D0%BE%D0%B7%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BA%D0%B0%20%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97%20%D0%B5%D1%84%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%83%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%B7%D1%96.pdf>

Муравецький Святослав,
аспірант кафедри менеджменту
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»
smuravetskiy@gmail.com

СТРАТЕГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СИНТЕЗУ ЗНАНЬ В КОНТЕКСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ

Анотація. В роботі розглядається інтелектуальний капітал в контексті його впливу на синтез знань і доданої вартості. Аналізується компоненти інтелектуального капіталу з метою виділення процесів і явищ, що відповідають за синтез знань. Визначається роль когнітивних і творчих здібностей людини з позицій цілей і об'єкта дослідження. Обґрунтовується

привабливість інвестування в технології практичної творчості на підставі сучасних досліджень і актуальних тенденцій на ринку праці.

Ключові слова: вартість, інтелектуальний капітал, людський капітал, когнітивність, творчість, смисли, сприйняття, освіта.

Sviatoslav Muravetskiy,
PhD student of the Management Department,
State Higher Educational Institution,
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
smuravetskiy@gmail.com

STRATEGIC VALUE OF KNOWLEDGE SYNTHESIS TECHNOLOGIES IN THE CONTEXT OF INTELLECTUAL CAPITAL

Abstract. The paper considers intellectual capital in the context of its influence on the synthesis of knowledge and value added. The components of intellectual capital are analyzed in order to highlight the processes and phenomena responsible for the synthesis of knowledge. The role of cognitive and creative abilities of a person is determined from the standpoint of goals and the object of study. It justifies the attractiveness of investing in technology of practical creativity on the basis of modern research and current trends in the labor market.

Keywords: value, intellectual capital, human capital, cognition, creativity, meanings, perception, education.

У постіндустріальній економіці інтелектуальний капітал (ІК) визнається визначальним ресурсом, наявність і використання якого є основою конкурентоспроможності будь-якого економічного суб'єкта. При цьому, прогнозується зростання стратегічної значущості ІК в зв'язку з неухильним зростанням інтелектуального сегмента економіки. Будучи своєрідним «hot topic» в науковому співтоваристві, ІК переживає період різноманіття визначень і точок

зору, часом суперечливих. ІК активно досліджується в контексті визначення сутності, структури, способів вимірювання, вартісних оцінок.

Коли в структурі ринкової вартості бізнесу частка матеріальних активів наближається до рівня статистичної похибки, можна припустити, що за створення вартості відповідає інтелектуальна модель, ідея, що стоїть за матеріальною діяльністю компанії.

Творцеві Netflix належить крилата фраза про те, що в сучасній економіці конкуренція відбувається на рівні бізнес моделей. На нашу думку, цю тезу можна доповнити наступним чином. Конкуренція відбувається вже на стадії створення ідеї бізнесу, при виборі технології створення ідеї і триває на етапах проектування і реалізації бізнес моделі та моделі управління підприємством.

Відповідно, вже на етапі формування ідеї визначаються конкурентні переваги та можливі сценарії поширення майбутнього бізнесу. Наприклад, структуру сучасного бізнесу рекомендується визначати в логіці сетізації і масштабування, виробництва нового знання. Компанія, спроектована без урахування цих критеріїв, буде приносити менший дохід порівняно з підприємством, що використовують їх.

Словами Д. В. Кузіна: «По суті, відбувається переформулювання питання про інновації. Традиційно воно звучить так: «Чи можемо ми замінити стару технологію на нову для кращого задоволення існуючого попиту споживачів?». У новій версії питання виглядають так: «Чи буде нова технологія дозволити нам створювати продукти та послуги, які матимуть велику (іншу) цінність для споживачів, ніж існуючі пропозиції на ринку? Чи буде ця нова потреба визначати сенс покупки нового товару?» [1].

В іншій своїй роботі Д. В. Кузін і В. К. Вербицький розвивають цю думку в такий спосіб: «Конкурують і перемагають управлінські інновації та нові бізнес-моделі. За ними стоять ідеологія менеджменту (цінності, менталітет, організаційна культура, управлінські ідеї, тип лідерства і т.д.), розуміння і передбачення потреб і того, що продається на ринку (продукт / послуга або враження / емоції), система і технології комунікацій зі стейкхолдерами, тверді (професійні) і м'які (соціально-психологічні) навички, ланцюжки створення цінностей, системи управління, що реалізують конкретні бізнес-моделі» [2].

Можна припустити, що подібний підхід певною мірою застосовувався в проектах створення таких компаній як Uber, Netflix, Amazon, Ford Motor Company, Британської ОстІндійської Компанії та інших, що мали історичне значення. Так-само, резонно припустити,

що технологія, застосована до вище названих проектів, і технологія, яка створила окремо взяту шию монтажну майстерню, мають якісні відмінності, що впливають на перспективи масштабування даного бізнесу і результуючі фінансові показники.

Варто зазначити, що такі елементи, як знання, навички та досвід не завжди співвідносяться з процесом синтезу вартості. Так, знання, як факт володіння деяким набором даних, не обов'язково генерують вартість. Епоха інформаційних технологій в значній мірі знецінила, як володіння певним знанням, так і володіння статичними навичками, сформованими для вирішення деякого закритого класу задач. Наприклад: вивчення іноземних мов з метою здійснення побутової комунікації; оволодіння професією, побудованої на кінцевому безлічі операцій (таксист, фармацевт, клерк); тайм менеджмент та подібні базові управлінські «скіли».

Також можна припустити, що досвід, накопичений як результат емпіричного спостереження за власним життям, не завжди має властивості синтезувати вартість. Велика ймовірність, що фахівці, які пропрацювали 10 років в одній, досить вузько окресленій, сфері діяльності в одному історичному періоді матимуть подібний досвід. Досвід тут - результат застосування технологій, властивих певній діяльності на певному історичному відрізку.

Безумовно знання, навички, досвід і інші наведені елементи впливають на цінність співробітника для компанії, і відповідно його вартість на ринку праці. У той же час, тільки певний набір і конфігурація вищевикладених елементів забезпечують синтез доданої вартості.

Проте, в постіндустріальній економіці знанням приділяється особлива увага. У сучасній економіці знання виробляються, споживаються, є продуктом та цінним активом.

В контексті творчого мислення, процес формування дії за рішенням деякої задачі починається з виділення смислової складової даного завдання. Впливовий сучасний гурт менеджменту Д. Пінк, кажучи про ключові здібності людини, що є необхідними для досягнення успіху в ХХІ ст., зокрема виділив здатність творити. А на центральне місце Д. Пінк вивів здатність бачити сенс того, що робиться [1].

Усвідомлення смислів відбувається через механізм сприйняття, що входить до складу когнітивного апарату людини. Мається на увазі розуміння смислів, які є причиною тих чи інших конкретних подій, об'єктів, ситуацій, результатів і т.д. У сучасній економіці людині необхідно: «навчитися розрізняти сутність (сенс) таких понять, як цінність, ефективність, інноваційність, взаємозалежність, інтереси, відповідальність та ін.» [1]. В.Н Ромащенко

коментує це так: «розпізнавальна функція сприйняття вимагає тонких налаштувань і спеціальних процесів: формування і настроювання фільтрів, зняття обмежень з сприйняття конкретної людини, сприйняття в свідомості людини даного об'єкта. Лише після цього ми можемо сказати, що людина "потенційно" готова керувати об'єктом сприйняття»[1].

Формування вищеописаної структури мислення можливо шляхом спеціалізованої освіти. Питання створення і надання доступу до освітніх програм подібного роду широкому колу споживачів є одним з ключових відкритих питань сучасної педагогіки. Вже зараз на індивідів, здатних мислити таким чином, існує колосальний попит на ринку праці. А питання впливу мислення на економічні показники активно досліджуються провідними економістами. Тобто, за виробництво знань відповідає блок когнітивних і творчих здібностей людини.

Так, М. Кастельс в одній зі своїх робіт зазначає: «Змінилися не види діяльності, а технологічна здатність використовувати в якості прямої продуктивної сили те, що відрізняє людину від інших біологічних створінь, а саме здатність обробляти і пізнавати символи» [3]. М. Кастельс підкреслює, що ця здатність визначається рівнем освіченості людини/організації, їх пізнавальної культурою. Дійсно, питання про технології навчання знаково-символічної діяльності можна знайти у всіх сучасних системах освіти.

К. Шваб пише про це так: «Роботи та алгоритми все більше призводять до заміщення праці, в той час як інвестування (або, точніше, побудова бізнесу в умовах цифрової економіки) стає менш капіталомістким. У той же самий час, на ринках праці віддається перевага обмеженому колу технічних навичок, тому цифрові платформи і ринки, побудовані на основі глобальних об'єднань, готові виплачувати завищені винагороди малій кількості «зірок». У ситуації, коли будуть реалізовуватися всі ці тенденції, переможцями будуть ті, хто здатний повною мірою брати участь в інноваційно-орієнтованих екосистемах шляхом надання нових бізнес-моделей, товарів і послуг, а не ті, хто може запропонувати тільки низькокваліфіковану робочу силу або звичайний капітал»[4]. Він-же зазначає, що в структурі попиту на професійні компетенції вже зараз домінують когнітивні здібності і здатності до вирішення складних завдань в ситуаціях невизначеності.

На сучасному етапі прибутковим можна назвати такий рівень розвитку перерахованих вище здібностей, який забезпечує людині вільне володіння нелінійним, творчим мисленням, категоріями смислів, сприйняття і економічно успішне застосування даного мислення в темпі, заданому швидкістю оновлення сучасної економіки.

Список використаних джерел

1. Кузін Д. В. Стратегічне управління смислами // Кузін Д. В. - // [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://kma.inesnet.ru/wp-content/uploads/2016/07/es2015-07-176-183_Kuzin.pdf
2. Вербицький В. К., Кузін Д. В. Сучасне управлінське мислення і російська практика корпоративного управління // Вербицький В. К., Кузін Д. В. // [Електронний ресурс] - Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/sovremennoe-upravlencheskoe-myshlenie-i-rossiyskaya-praktika-korporativnogo-upravleniya>
3. Кастельс М. Інформаційна епоха: Економіка, суспільство і культура - М.: ГУ ВШЕ, 2000. - 608 с
4. Шваб. К. Четверта промислова революція. // Клаус Шваб. - М.: Видавництво «Е», 2018. - 208 с.

Nehme Mohamad,

PhD student of Management and Taxation Department,
National Technical University "Kharkov Polytechnic Institute"
mohammadnehme@gmail.com

**NEW PERCEIVES FOR CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY APPROACHES IN
DEVELOPING COUNTRIES**

Abstract

These papers discuss the perceives for Corporate Social Responsibility (CSR) approaches in a developing country. CSR was considered as a new economic terminology in the business and management field five decades ago. Several definitions have been given to CSR, but most of it claim that CSR is a concept whereby companies integrate social and environmental concerns in their business operations. CSR is considered one of the significant scientific methods in the business ethics sphere nowadays. CSR change the perceive toward business companies from a factor of gaining